

KUUSAMO (119)

Kohteen nimi: **Ruumissaari**
 MJ-rekisteritunnus:
 Määrittely: Maakuoppa/kesähautapaikka? (hautapaikat / kesähaudat)
 Peruskartta: 4611 11 Virranniemi
 keskikoordinaatit:
 ETRS-TM35FIN -tasokoordinaatit N 7352969, E 584826
 Koordinaatit (YKJ): p = 7356045, i = 3585033, z = n. 242
 Tila: 305-401-49-11

Kohde sijaitsee Kuusamon kirkosta noin 38 km pohjoisluoteeseen Ala-Kitkan länsirannan Airisniemen pohjoisosassa Airisniemen ranta-asemakaava-alueella. Kohde sijaitsee Patoselälle etelästä pistävällä nykyisellä niemellä noin 2,5 km Kemijärventien ja Patoniemeen johtavan tien risteyksestä kaakkoon. Kohde on Kitkan vuosina 1840–42 ja 1866–1872 tehtyjä järvenlaskuja edeltäneen rannan tuntumassa niemen korkeimman kohdan länsipuolisen niemen tyvessä sen eteläosassa.

Vuoden 1999 Kuusamon inventoinnin aikana Ruumissaari todettiin nimen perusteella potentiaalisesti kesähautapaikaksi, mutta kohdetta ei tuolloin maastossa tarkastettu. Saaren korkein alue, aiempi saari, on maastoltaan hyvin kuoppainen ja paksun aluskasvillisuuden peittämä. Aluetta käytiin läpi, mutta minkäänlaisia väliaikaisiksi hautakuopiksi tulkittavia kuoppia ei paikalta tuntunut löytyvän. Kuitenkin nykyisellä peruskartalla erottuvan 242,5 metrin korkeuskäyrän mukaan saaren korkein kohta eroaa muodoltaan vuonna 1979 painetun kartan osoittamasta muodosta (vrt. esim. Kuusamon inventointi 1997, kohde 119 karttaliite). Jälkimmäisen mukaan saaren laki on paremminkin itä-länsisuuntainen kapeahko harjanne, mikä paremmin vastaa maastohavaintoja. Tämän harjanteen länsipäästä tavattiin yksittäinen itä-länsisuuntainen maakuoppa, jonka pituus oli noin 2 metriä ja leveys 70–80 cm. Syvyyttä jyrkkäreunaisella kuopalla oli noin 70–80 cm. Niemeen johtaa uusi tie, jolta erkanee pisto/ajoura suoraan länteen. Kuoppa sijaitsee tien länsipään pohjois-/luoteispuolella aivan harjanteen päässä. Vielä on mainittava kuvatusta kuopasta noin 5 metriä koilliseen oleva toinen hyvin epämääräinen kuopanne maakiven vierellä.

Airisniemen kaava-alueen saarten tarkastuksen yhteydessä 28.8. kävi keskustelussa paikallisten asukkaiden kanssa, että saarella olisi ollut useampia kuoppia saaren keskellä olevan teiden risteuksen luona ja että nuo kuopat olisivat suurimmaksi osaksi tuhoutuneet. Alueelta ei löydetty selviä väliaikaishautoina pidettäviä kuoppia. Huomattava on, että alue on luontaisen kuopikas. Maastollisesti tuhoutunut alue sijaitsee sen verran korkealla, että sen alueella ilmeisesti sijainneet kuopat ovat antaneet nimen nykyiselle niemelle. Niemiharjanteen länsipäässä oleva väliaikaishautaukseen käytetty kesähautakuoppa on aivan Kitkan vedenlaskua edeltäneen rannan tuntumassa, joten näyttää siltä, että se on edellisiä jonkin verran nuorempi.

Airisniemen kaavassa (karttaosa 1/2, 29.4.2013) säilynyt kuoppakohde näyttää asettuvan, mittauksen epätarkkuudet huomioon ottaen, loma-asuntojen korttelialueelle (RA-5) joko aivan rakennuspaikan 7 pohjoisreunalle tai ilmeisemmin sen pohjoisrajan ulkopuoliselle lähivirkistysalueelle (VL/yk). Kohteelle mitattiin kaavaa varten tarkka sijainti KimmoKaavan kartoittajan toimesta 28.8.2013.

Kohde tarkastettu 6. ja 28. 8.2013 Airisniemen kaava-alueen arkeologisen tarkastuksen yhteydessä

Kuvat: PPM DG VH 8:2013:05:01-02
 Kartta: Maastokarttaote, ei mittakaavassa

Oulussa 10.10.2013

Mika Sarkkinen M.S.

Mika Sarkkinen
 arkeologi,
 Pohjois-Pohjanmaan museo

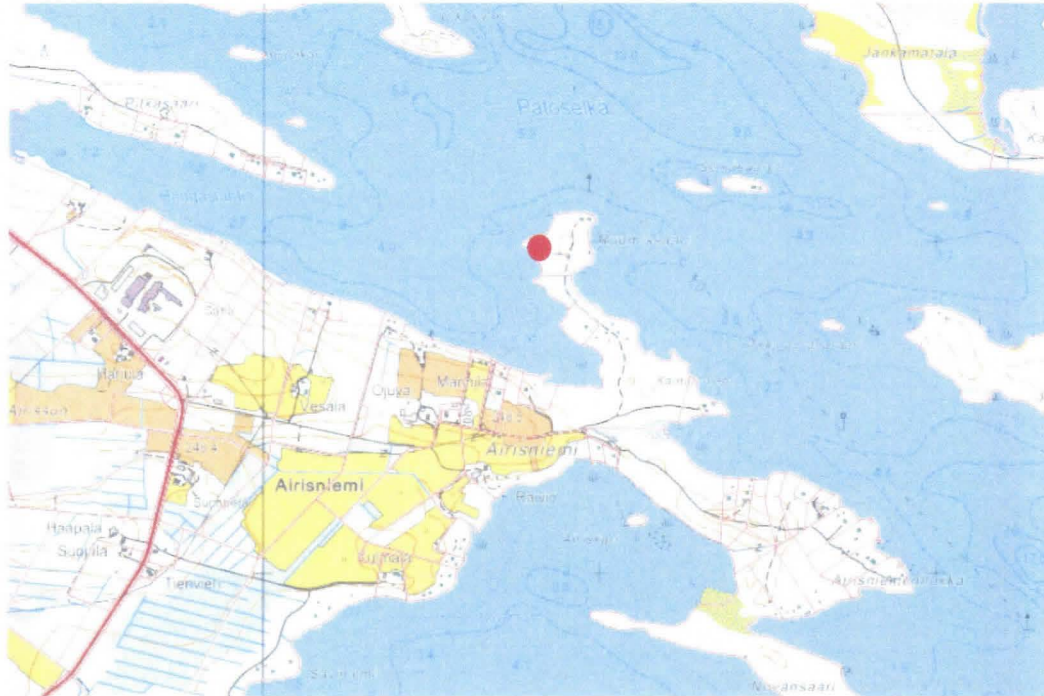
KUUSAMO Ruumissaari

Maakuoppa/kesähautapaikka? (hautapaikat / kesähaudat)

ETRS-TM35FIN -tasokoordinaatit N 7352969, E 584826

Koordinaatit (YKJ): p = 7356045, i = 3585033, z = n. 242

Peruskartta: 4611 11 Virranniemi

Karttapohja © Maanmittauslaitos

Ruumissaaren hautakuoppa harjanteen länsipäässä.
Kuva: M. Sarkkinen (PPM DG VH 8:2013:05:01)